

**Комунальний заклад «Кочетоцька загальноосвітня санаторна
школа-інтернат I-III ступенів»
Харківської обласної ради**

НАКАЗ

31.10.2013

Кочеток

№ 222

Про стан викладання світової літератури в 5-11 класах комунального закладу «Кочетоцька загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-III ступенів» Харківської обласної ради у 2013/2014 навчальному році

На виконання перспективного плану вивчення стану викладання навчальних предметів, плану роботи школи на 2013/2014 навчальний рік та згідно з наказом по школі від 06.09.2013 №178 «Про вивчення стану викладання навчальних предметів в комунальному закладі «Кочетоцька загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-III ступенів» Харківської обласної ради» протягом жовтня 2013 року здійснено перевірку стану викладання світової літератури в 5-11 класах (довідка додається, додаток 1).

Під час фронтальної перевірки вивчалися питання:

- науково – методичний рівень проведення уроків;
- формування знань, умінь та навичок у відповідності до вимог діючих програм зі світової літератури;
- дотримання критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів;
- володіння вчителями інноваційними методами та формами навчання;
- стан ведення тематичного обліку знань;
- реалізація вчителем виховного потенціалу уроку;
- результативність навчання (на підставі тематичних контрольних робіт).

Методи перевірки:

- співбесіди

3

учителями;

- відвідування уроків;
- вивчення документації: класні журнали, календарні та поурочні плани учителів, зошити (робочі і для контрольних робіт).

У 2013/2014 навчальному році світову літературу в школі викладають такі вчителі:

№ з/п	ПІБ	Освіта	Педагогічний стаж	Кваліфікаційна категорія	Педагогічне навантаження	Класи, в яких здійснюється викладання
1	Лубенцова Р.І.	Повна вища	42 роки	«спеціаліст I категорії»	14 год.	5,8,10,11
2	Чоломбитько О.В.	Повна вища	25 років	«спеціаліст вищої категорії»	8 год.	6, 9
3	Мелет Т.С.	Повна вища	17 років	«спеціаліст I категорії»	20	7

Аналіз відвіданих уроків дає можливість констатувати, що всі учителі світової літератури мають високий і достатній рівень професійної підготовки, добре володіють методикою викладання предмету, обізнані з методичними рекомендаціями щодо викладання світової літератури. Уроки вчителів є особистісно-зорієнтованими. Творчий підхід, ерудицію, глибокі знання педагога вдало поєднують з умінням використовувати ефективні форми та методи під час організації навчально-виховного процесу.

Кожний вчитель має власні підходи до реалізації освітніх завдань.

Вчителями ведеться постійний контроль за мовленням учнів, що сприяє формуванню в них уявлення про художню літературу як мистецтва слова та вихованню художніх смаків. Педагоги проводять роботу з обдарованими учнями та тими, які цікавляться предметом, розвивають їхні творчі здібності. Позакласна робота з предмета організовується в межах проведення тижнів світової літератури відповідно до плану роботи навчального закладу. Учні беруть участь у Всеукраїнських учнівських олімпіадах із світової літератури.

Адміністрацією школи було визначено рівень знань учнів за результатами

проведених контрольних робіт відповідно до календарно- тематичних планів вчителів.

Аналіз результатів контрольних робіт засвідчує, що програмовий матеріал в цілому засвоюється учнями на середньому і достатньому рівні. Якісний показник становить 60 %, проте є відсоток учнів, який показав результат початкового рівня (7 клас- 28%; 9 клас- 18%).

Ця частина учнів має великі прогалини в знаннях, слабку техніку читання, не вміє творчо мислити, самостійно поповнювати знання, розв'язувати питання проблемного характеру. На результативність навчання впливають як суб'єктивні, так і об'єктивні причини.

При перевірці стану викладання світової літератури виявлено ряд суттєвих недоліків, на які було вказано під час аналізу уроків:

- відсутня диференціація навчання на різних етапах уроку (Лубенцова Р.І., Мелет Т.С.);
- нераціонально використовується час уроку(Мелет Т.С.);
- оцінки не вмотивовані, або недостатньо мотивовані (Лубенцова Р.І., Мелет Т.С.);
- хорові відповіді в 5, 6 класах(Лубенцова Р.І., Чоломбисько О.В.);
- невідповідність добору методів навчання, форм і видів робіт поставленій меті уроку (Мелет Т.С.);
- слабка підготовка домашнього завдання учнів 10, 7 класів, через що вчителям приходится коригувати урок, відходячи від наміченого плану.;
- відхилення в методиці перевірки і оцінюванні читання учнів віршів напам'ять(Мелет Т.С.).
- несвоєчасне виставлення тематичного балу в 5, 11 класах (Лубенцова Р.І.);
- низьке накопичення поточних оцінок в 10 класі (Лубенцова Р.І.);
- підсумковою роботою теми «Героїчні пісні і балади у світовій літературі» в 7 класі є контрольний твір, але після нього відсутній тематичний бал.

Наслідком є те, що за I чверть із світової літератури в 7 класі немає жодної

тематичної оцінки (Мелет Т.С.).

На підставі аналізу та узагальнення отриманої інформації

НАКАЗУЮ :

1. Відзначити належний рівень викладання світової літератури вчителями школи.

2. Взяти до відома та негайного виправлення недоліки, зазначені в аналітичній довідці

Вчителям світової літератури

Постійно

3. Вихователям Горейко Т.І., Фартушко Л.В. підвищити відповідальність за якість підготовки учнями домашнього завдання, тримати постійний зв'язок з вчителями.

Постійно

4. Заступнику директора по навчальній роботі Чоломбитько О.В.:

4.1. Провести моніторинг навчальних досягнень учнів із світової літератури в кінці I і II семестрів.

4.2. Врахувати результати вивчення стану викладання світової літератури та рівень знань учнів при черговій атестації вчителів.

3. Проаналізувати результати перевірки стану викладання світової літератури на засіданні МО

Керівник методичного об'єднання вчителів

гуманітарного циклу Усевич Т.В,

протягом I семестру.

4. Контроль за виконання наказу залишаю за собою.

Дирктор школи

Н.І.Пенкіна

до наказу комунального закладу
«Кочетоцька загальноосвітня
санаторна школа - інтернат I-III
ступенів» Харківської обласної
ради
31.10.2013 № 222

Довідка
про стан викладання світової літератури в 5- 11-х класах

На виконання перспективного плану вивчення стану викладання навчальних предметів, плану роботи школи на 2013/2014 навчальний рік та згідно з наказом по школі від 06.09.2013 №178 «Про вивчення стану викладання навчальних предметів в комунальному закладі «Кочетоцька загальноосвітня санаторна школа- інтернат I- III ступенів» Харківської обласної ради» протягом жовтня 2013 року здійснено перевірку стану викладання світової літератури в 5- 11 класах.

Під час фронтальної перевірки вивчалися питання:

- науково – методичний рівень проведення уроків;
- формування знань, умінь та навичок у відповідності до вимог діючих програм зі світової літератури;
- дотримання критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів;
- володіння вчителями інноваційними методами та формами навчання;
 - стан ведення тематичного обліку знань;
 - реалізація вчителем виховного потенціалу уроку;
- результативність навчання (на підставі тематичних контрольних робіт).

Методи перевірки:

- співбесіди з учителями;
- відвідування уроків;
- вивчення документації: класні журнали, календарні та поурочні плани учителів, зошити (робочі і для контрольних робіт).

У 2013/2014 навчальному році світову літературу в школі викладають такі вчителі:

№ з/п	ПІБ	Освіта	Педагогічний стаж	Кваліфікаційна категорія	Педагогічне навантаження	Класи, в яких здійснюється викладання
1	Лубенцова Р.І.	Повна вища	42 роки	«спеціаліст I категорії»	14 год.	5,8,10,11
2	Чоломбитько О.В.	Повна вища	25 років	«спеціаліст вищої категорії»	8 год.	6, 9
3	Мелет Т.С.	Повна вища	17 років	«спеціаліст I категорії»	20	7

Програмно-методичне забезпечення з предмету

Усі вчителі працюють за програмами для загальноосвітніх навчальних закладів, які затверджені Міністерством освіти і науки України:

Клас	Назва програми	Автори	Рік видання
5	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Українська література 5-9 класи	Мовчан Р., Тараннік-Ткачук К., Бондар М.	2012
6- 9	Зарубіжна література 5-12 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Ковбасенко Ю.І.	2005
10-11	Світова література 10-11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Академічний рівень, К	Ковбасенко Ю.І.	2010

Учні школи стовідсотково забезпечені підручниками зі світової літератури.

Аналіз документації вчителів

На підставі державних програм усіма вчителями складено календарні плани, які узгоджено із заступником директора школи. Доцільно проведено розбивку навчальних тем за тематичним оцінюванням, сплановані контрольні роботи, передбачено уроки позакласного читання та уроки розвитку зв'язного мовлення. Поурочні плани вчителів відповідають календарно- тематичному

плануванню. Чоломбитько О.В., Мелет Т.С. поурочні плани друкують, плани Лубенцової Р.І. мають рукописний характер.

Ведення вчителів класних журналів, в основному, відповідає вимогам та чинним інструкціям і методичним вказівкам щодо ведення класних журналів. Записи в журналах ведуться грамотно, охайно. Раз на місяць виставляється оцінка за ведення зошита. На сторінках запису змісту уроків вказані теми. Але виявлені і такі недоліки:

- несвоєчасне виставлення тематичного балу в 5, 11 класах (Лубенцова Р.І.);
- низьке накопичення поточних оцінок в 10 класі (Лубенцова Р.І.);
- підсумковою роботою теми « Героїчні пісні і балади у світовій літературі » в 7 класі є контрольний твір, але після нього відсутній тематичний бал. Наслідком є те, що за I чверть із світової літератури в 7 класі немає жодної тематичної оцінки (Мелет Т.С.);
- в рядку «напам'ять» за 14.10. відсутні оцінки у п'ятьох учнів 7 класу (Мелет Т.С.) .

Аналіз перевірки робочих та зошитів для контрольних робіт показав, що вчителями приділяється певна увага зовнішньому вигляду зошитів, дотриманню норм єдиного орфографічного режиму. Зошити перевіряються. Контрольні роботи перевірені правильно, оцінки за них об'єктивні. Виставляючи оцінку за ведення робочого зошита, враховуються такі критерії: наявність всіх робіт, грамотність (якість виконання робіт), охайність, уміння правильно оформляти роботи. Кращий вигляд мають зошити учнів 9, 11-х класів. До культури ведення зошитів є багато зауважень, а саме:

5 клас (вчитель Лубенцова Р.І.): Волков В. (декілька робіт написані олівцем), Чирва А. (використовує для підпису заголовків, виділення амплу червоного кольору), у Попова О. зошит пом'ятий ;

6 клас (вчитель Чоломбитько О.В.): зошити Бабіч Д, Федотова С. мають неохайний вигляд, в учнів низька культура письма ;

7 клас (вчитель Мелет Т.С.): Надьожина О. використовує коректор для

виправлень, що є порушенням; в зошитах Карнауха Д, Надьожині О. за два місяці навчання написано півсторінки;

8 клас (вчитель Лубенцова Р.І.): Редька Д, Серезинтинова І., Міщенко А. використовують для написання різнокольорові фломастери. Зошит Жолтикова Д. розмальований, записи неохайні.

9 клас (вчитель Чоломбитько О.В.): неохайні зошити, безграмотні записи у Каліберди В., Толстого Р. У Калашника А. взагалі зошита немає.

Аналіз відвіданих уроків

Аналіз відвіданих уроків дає можливість констатувати, що всі учителі світової літератури мають достатню професійну підготовку, добре володіють методикою викладання та ефективними формами організації навчально-виховного процесу, обізнані з методичними рекомендаціями щодо викладання світової літератури. Кожний вчитель має власні підходи до реалізації освітніх завдань.

Учитель Лубенцова Р.І. досконало володіє методикою викладання світової літератури, застосовує на уроках різноманітні засоби навчання та завдяки сучасним методам і методикам у тісному зв'язку з набутим досвідом забезпечує належний рівень навчальних досягнень учнів. Велику увагу приділяє формуванню духовного світу учнів, цілісних світоглядних уявлень, загальнолюдських цінностей шляхом залучення через світову літературу до культурних надбань людства

Виклад нового матеріалу відзначається логічністю, емоційністю, вмiлим видiленням головного, iстотного.

Раїса Іванівна працює над виробленням в учнів стійкого інтересу до читання, формування самостійного, критичного, творчого мислення школярів у процесі аналізу художнього твору, вихованням етично розвиненої особистості, творчого читача зі сформованим почуттям національної свідомості та власної гідності. Проблема, над якою працює вчитель, є логічним продовженням даного напрямку «Використання елементів критичного мислення на уроках

літератури».

Вчитель уміло тримає увагу учнів на різних етапах уроку, тому що у своєму арсеналі має багато різноманітних методичних прийомів, видів і форм роботи, невимушено поєднує процес навчання з вихованням учнів.

Наприклад, на уроках для кращої мотивації, проводиться інтерактивна вправа «Якби в мене був чарівний пензлик, я б намалював...»(5 клас китайська казка «Пензлик Маляна»); підводячи підсумок життю Грегора Замзи, вчитель пропонує зобразити його життя за допомогою живопису (11 клас Ф.Кафка «Перевтілення»). Вивчаючи у 8 класі Гомера, засновника європейської літератури, знайомлячи з епохою, Раїса Іванівна, спираючись на знання учнів попереднього матеріалу, застосовує складання опорних схем, що допомагає кращому опануванню досить складного навчального матеріалу.

При пояснюванні нового матеріалу успішно використовує мультимедійні презентації.

В основі її роботи лежить активізація пізнавальної діяльності, формування в учнів інтересу до отримання знань.

Чоломбитько О.В. взаємовідносини з учнями будує на засадах взаємоповаги і довіри. Учитель приділяє увагу створенню сприятливих умов для навчання учнів на основі врахування їх нахилів, здібностей, інтересів. Уроки спрямовує на особистість конкретних учнів, тому вони є особистісно-зорієнтованими, поєднують національні і загальнолюдські духовні цінності, виховують естетичні смаки. Олена Василівна спонукає школярів активно відстоювати власну точку зору, формує в учнів потребу в читанні літературних творів, розвиває усне і писемне мовлення школярів, а також образне, логічне та творче мислення.

Для опитування учнів вчитель використовує різні форми роботи: відповідь на запитання, вікторини, літературний диктант, асоціативний ланцюжок «Театр», порівняльну характеристику героїв, аналіз вірша, тестування. Як правило, під час вивчення біографії письменника працюють юні біографи,

лінгвісти, юні літературознавці. Дев'ятикласники, виконуючи випереджальне завдання, самостійно створюють презентації біографій письменників, літературних течій, епох тощо.

Вчитель бачить завдання в тому, щоб підтримати в учнів зацікавленість до вивчення матеріалу, їх активність протягом всього уроку, побудувати навчальний процес так, щоб всі учні засвоїли навчальний матеріал на рівні своїх можливостей.

Вона віддає перевагу діалогічній формі спілкування, індивідуальній, парній та груповій роботі. Серед методів роботи, які використовує педагог, визначальне місце займають інтерактивні. Саме вони на її уроках збільшують пізнавальну самостійність учнів та мотивують потребу самовдосконалення. Серед них- учнівські диспути, рольові ігри, розігрування діалогів, ведення бесіди, розвиток уяви. Значну увагу Олена Василівна приділяє вивченню теорії літератури, понятійного матеріалу, літературознавчим термінам.

Мелет Т.С. забезпечує єдність освітніх, розвиваючих, виховних функцій навчання. При проведенні уроків літератури дотримується таких принципів навчання: науковості, доступності, послідовності, зв'язку з життям. Реалізує переважно діалогічний, пояснювальний, порівняльний, частково самостійний методи навчання. Достатню увагу приділяє підвищенню свого професійного рівня. Вчителька звертає увагу на історію написання літературних творів, опрацьовує біографію та творчу спадщину письменників. Тетяна Степанівна з повагою ставиться до своїх вихованців, вимагає від учнів дотримання норм культури спілкування, спонукає учнів до творчості. Реалізує тісні міжпредметні зв'язки з українською літературою, історією, вчить учнів цінувати людські чесноти, такі як повага, гідність. Головним завданням вважає створення на уроках позитивного настрою, відповідної мотиваційної ситуації успіху, взаємопідтримки. На кожному уроці намагається залучити до роботи якомога більше учнів, дає можливість кожному учню висловити свою думку, хоча, можливо, і хибну, сприяє розвитку зацікавленості предметом.

Слід відзначити, що вчитель завжди залишає шанс учневі підвищити оцінку. Домагається наявності на кожному уроці підручника, щоденника, зошита, тим самим сприяє виробленню дисциплінованості в учнів 7 класу.

Вчителями ведеться постійний контроль за мовленням учнів, що сприяє формуванню в них уявлення про художню літературу як мистецтва слова та вихованню художніх смаків. Вчителі проводять роботу з обдарованими учнями та тими, які цікавляться предметом, розвивають їхні творчі здібності. Позакласна робота з предмета організовується в межах проведення тижнів світової літератури відповідно до плану роботи навчального закладу. На рівні школи проводиться олімпіада з предмета. Її переможці беруть участь у II етапі.

Адміністрацією школи було визначено рівень знань учнів шляхом аналізу проведених контрольних робіт відповідно до календарно- тематичних планів вчителів.

Результати контрольних робіт виявилися такими:

Клас	Всього учнів	Писало учнів	Рівень навчальних досягнень учнів							
			Початковий	%	Середній	%	Достатній	%	Високий	%
5	25	18	-	0%	7	39%	6	33%	5	28%
6	15	12	-	0%	6	50%	6	50%	-	0%
7	21	18	5	28%	10	55,5%	2	11%	1	5,5%
8	17	13	-	0%	-	0%	6	46%	7	54%
9	12	11	2	18%	2	18%	7	64%	-	0%
10	6	5	-	0%	2	40%	3	60%	-	0%
11	11	9	-	0%	-	0%	7	78%	2	22%

Якісний показник - 60 %.

Результати контрольних робіт засвідчують, що програмовий матеріал в цілому засвоюється учнями на середньому і достатньому рівні, проте є відсоток учнів, який показав результат початкового рівня (7 клас- 28%; 9 клас- 18%).

Ця частина учнів має великі прогалини в знаннях, слабку техніку читання, не вміє творчо мислити, самостійно поповнювати знання, не вміє розв'язувати питання проблемного характеру. На результативність навчання впливають як суб'єктивні, так і об'єктивні причини.

При перевірці стану викладання світової літератури виявлено ряд суттєвих недоліків, на які було вказано під час аналізу уроків:

- відсутня диференціація навчання на різних етапах уроку (Лубенцова Р.І., Мелет Т.С.);
- нераціонально використовується час уроку(Мелет Т.С.);
- оцінки не вмотивовані, або недостатньо мотивовані (Лубенцова Р.І., Мелет Т.С.);
- хорові відповіді в 5, 6 класах(Лубенцова Р.І., Чоломбитько О.В.);
- невідповідність добору методів навчання, форм і видів робіт поставленій меті уроку (Мелет Т.С.)
- слабка підготовка домашнього завдання учнів 10, 7 класів, через що вчителям приходится коригувати урок, відходячи від наміченого плану.;
- відхилення в методиці перевірки і оцінюванні читання учнів віршів напам'ять(Мелет Т.С.).

Рекомендації за перевіркою.

1. Вчителям Мелет Т.С., Лубенцовій Р.І. :

- посилити індивідуалізацію та диференціацію навчання;
- при оцінюванні учнів належну увагу приділяти мотивації оцінок;
- не допускати несвоєчасного виставлення оцінок до класних журналів.

2. Вчителям Мелет Т.С., Лубенцовій Р.І., Чоломбитько О.В. посилити контроль за культурою ведення зошитів, за дотриманням єдиного орфографічного

режиму.

3. Вчителю Мелет Т.С.:

звернути увагу на чітке визначення навчальної мети уроку, мотивації навчальної діяльності школярів і при їх реалізації добору раціональних методів, форм і видів робіт;

опрацювати методику організації роботи з вивчення і оцінювання вірша напам'ять;

при плануванні і проведенні уроків раціонально розподіляти час уроку.

4. Вихователям Горейко Т.І., Фартушко Л.В. підвищити відповідальність за якість підготовки учнями домашнього завдання, тримати постійний зв'язок з вчителями.

5. Заступнику директора по навчальній роботі Чоломбитько О.В. провести моніторинг навчальних досягнень учнів із світової літератури двічі на рік в кінці I і II семестрів.

6. Керівнику методичного об'єднання вчителів гуманітарного напрямку Усевич Т.В. проаналізувати результати перевірки стану викладання світової літератури на засіданні МО (протягом I семестру)

З наказом від 31.10.2013 № 222 ознайомлені:

Усевич Т.В.

Лубенцова Р.І.

Чоломбитько О.В.

Мелет Т.С.

Горейко Т.І.

Фартушко Л.В.
